

05.03.2025

Asiakirja: ID-25162419

Asia: POL-2025-29503

Lounais-Suomen poliisilaitoksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain 6 ja 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Lounais-Suomen poliisilaitokselta lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi rikoslain 6 ja 17 luvun muuttamisesta. Lounais-Suomen poliisilaitos on lausunut asiasta aiemmin oikeusministeriön pyynnöstä. Tuolloin poliisilaitoksen lausunto toimitettiin poliisihallitukselle poliisin yhteisen kannan muodostamista varten.

Aiemmassa, oikeusministeriön pyynnöstä laaditussa lausunnossaan Lounais-Suomen poliisilaitos kiinnitti huomiota siihen, että esimerkiksi huumausainerikokset, jotka eivät suoraan vaaranna yleisten paikkojen järjestystä ja turvallisuutta, eivät voisi esityksen mukaan soveltua käytettäväksi koventamisperusteena rikollisjoukon toimintaa koskien. Asia on esityksen nykyisessä versiossa huomioitu, ja perusteluissa todetaan, että yksittäisiin huumausainerikoksiin voidaan soveltaa koventamisperustetta, vaikka ne eivät suoraan yleisten paikkojen järjestystä ja turvallisuutta vaarantaisikaan. Edellytyksenä on, että huumausainerikokset yleisillä(kin) paikoilla ovat osa rikollisjoukon toimintakokonaisuutta.

Lounais-Suomen poliisilaitos kiinnittää lisäksi huomiota esitettyyn sääntelyyn koskien erityisen nöyryyttäviä tekotapoja rangaistuksen koventamisperusteena; eräät henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset ja näiden tekojen kuvaaminen ja niin sanottu striimaus voitaisiin katsoa erityisen nöyryyttäväksi tekotavaksi. Kuvatun materiaalin levittämisen tulee esitetyn sääntelyn mukaan tapahtua teon yhteydessä tai ainakin hyvin lähellä sitä, jotta koventamisperustetta voitaisiin soveltaa. Mikäli levitys tapahtuisi selvästi jälkikäteen, ei koventamisperustetta sovellettaisi, koska tekoa ei katsota samaan tekokokonaisuuteen kuuluvaksi. Tällöin kyseeseen saattaisi esityksen mukaan tulla esimerkiksi kunnianloukkauksen tunnusmerkistön täyttävä teko.

Lounais-Suomen poliisilaitos toteaa, että uhriin kohdistuvaa oikeudenloukkausta ajatellen kyse voisi olla kuitenkin samasta tekokokonaisuudesta. Uhrin näkökulmasta varsinainen nöyryytys saattaa tapahtua vasta videon levitessä, ja siksi koventamisperuste voisi soveltua myös tässä yhteydessä käytettäväksi. Tämä edellyttäisi, että levittäminen on kuitenkin tapahtunut siten, että se voidaan käsitellä samassa rikosprosessissa kuin henkeen ja terveyteen kohdistuva tekokin. Poliisilaitos perustelee näkökantaansa sillä, että kunnianloukkausrikosten ollessa niin sanottuja asianomistajarikoksia, saattaa asianomistaja esimerkiksi koston pelossa jättää herkästi vaatimatta rangaistusta. Tällöin rikosvastuu ei nöyryyttämisen osalta toteudu. Koska alkuperäinen henkeen ja terveyteen kohdistuva teko on useimmiten yleisen syytteen alainen rikos, kuvatun materiaalin jälkikäteenkin levittämisen käsittely samassa rikosprosessissa henkeen ja terveyteen kohdistuvan rikoksen kanssa ja koventamisperusteen soveltaminen tässä yhteydessä varmistaisi rikosvastuun toteutumisen tehokkaammin.

Lausunto

2 (2)

05.03.2025

Asiakirja: ID-25162419

Asia: POL-2025-29503

Muilta osin Lounais-Suomen poliisilaitos katsoo esitetyn sääntelyn hyvin perustelluksi. Poliisilaitoksella ei ole esityksestä muuta lausuttavaa.

Risto Lammi, poliisipäällikkö

Juha Kainonen, rikosylikomisario

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 05.03.2025 klo 08:10. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Lounais-Suomen poliisilaitos

Eerikinkatu 40-42, PL 51, 20101 Turku

kirjaamo.lounais-suomi@poliisi.fi

Puhelin 0295 440 501, Faksi 0295 411 679, poliisi.fi